

Privremeno izdanje

Funkcioniranje demokratskih institucija u Bosni i Hercegovini

Rezolucija 1855 (2012)¹

1. Parlamentarna skupština podsjeća na svoju Rezoluciju 1701. (2010) o funkcioniranju demokratskih institucija u Bosni i Hercegovini, u kojoj je pozvala sve ključne političke aktere da prije izbora u oktobru 2010. godine započnu konstruktivan dijalog o konkretnim prijedlozima za amandmane na Ustav, s ciljem usvajanja sveobuhvatnog paketa reformi kojima bi se, u prvom redu, ukinula ustavna diskriminacija „ostalih“ u pogledu njihove nemogućnosti da se kandiduju na izborima za članove Predsjedništva i Doma naroda, a koju je u svojoj presudi od 22. decembra 2009. godine utvrdio i Evropski sud za ljudska prava.
2. Također, Skupština podsjeća na svoju Rezoluciju 1725. (2010) o hitnoj potrebi za ustavnim reformama u Bosni i Hercegovini u kojoj je izrazila svoju ozbiljnu zabrinutost zbog činjenice da se prije izbora iz 2010. godine nisu usvojili neophodni amandmani na Ustav i Izborni zakon BiH. Iako su ovi izbori općenito bili slobodni i poštjeni, održani su na osnovu ustavnopravnog okvira koji krši Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i njene Protokole.
3. Skupština jako žali što vlasti nisu učinile nikakav pravi napor kako bi se prije izbora pokrenuo ozbiljan institucionalni proces čiji bi cilj bio pripremanje sveobuhvatnog paketa ustavnih amandmana, u konsultacijama sa civilnim društvom i širokim spektrom pravnih stručnjaka, a koji je trebao biti usvojen kao prioritet odmah nakon izbora. Mješovita radna grupa za provođenje presude Sejdić i Finci, sastavljena od 3 ministra i 9 parlamentaraca, bila je paralizirana nedolascima na sastanke. Do kraja svog rada u junu 2010. godine ova grupa nije uspjela postići konsenzus o nadležnosti i sastavu tijela koje bi se trebalo uspostaviti nakon izbora.
4. Skupština žali što je izgubljena cijela jedna godina i što je Privremena zajednička komisija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine uspostavljena tek u oktobru 2011. godine. Njen zadatak je bio da pripremi ustavne amandmane do 30. novembra i amandmane na Izborni zakon do 31. decembra 2011. godine. Privremena zajednička komisija je, 1. decembra 2011. godine, i službeno objavila da nije uspjela uraditi svoj posao. Skupština ponovno žali što nije bilo moguće postići barem minimalni konsenzus i dostaviti Parlamentu prijedloge ustavnih amandmana.
5. Skupština ponavlja da je presuda Sejdić i Finci pravno obavezujuća i da mora biti provedena. Ako neophodni amandmani ne budu na vrijeme usvojeni, odnosno prije narednih izbora 2014. godine, Skupština upozorava da bi članstvo Bosne i Hercegovine u Vijeću Evrope moglo biti ugroženo.

¹ *Rasprava na Skupštini*, 24. januara 2012. godine (3. zasjedanje) (vidjeti Dok. 12816, Izvještaj Komiteta za poštovanje obaveza i angažmana zemalja članica Vijeća Evrope (Monitoring komitet), izvjestioci: gosp. M. Mignon i gđa Woldseth). *Skupština je usvojila tekst* 24. januara 2012. godine (3. zasjedanje).

6. Stoga, Skupština:

6.1. poziva Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine da nastavi svoj rad i da bez odlaganja usvoji amandmane na Ustav. Ona ponavlja da je provođenje presude Sejdić i Finci prvi korak u sveobuhvatnoj reformi Ustava koja je potrebna kako bi se oslobodilo institucionalne luđačke košulje napravljene dejtonskim Ustavom i kako bi se krenulo ka modernoj, evropski usklađenoj i funkcionalnoj demokratiji u kojoj svaki građanin, bez obzira na svoju etničku pripadnost, uživa ista prava i slobode. Skupština posebno primjećuje da su restriktivne odredbe o kvorumu, pretjerano korištenje entitetskog glasanja (dvostruka kvalificirana većina koja je potrebna za sve odluke Parlamenta) te nejasno definirani tzv. “vitalni nacionalni interes” – umjesto sprečavanja preglasavanja bilo koje etničke grupe kroz dijalog i traženje kompromisa – sistematski zloupotrebjavani i sada kočće sve procese donošenja odluka;

6.2. ponavlja da je okvir za ustavnu reformu napravila Evropska komisija za demokratiju kroz pravo (Venecijanska komisija) još 2005. godine i poziva vlasti Bosne i Hercegovine da uzmu u obzir njene preporuke;

6.3. podsjeća da je reforma Ustava neophodna za funkcioniranje države i da je također neophodno da se ona provede i na entiteskom nivou te stoga poziva i Republiku Srpsku i Federaciju BiH da pod hitno usvoje amandmane na njihove ustave, u skladu sa preporukama Venecijanske komisije, naročito u pogledu ukidanja smrtno kazne u Republici Srpskoj i brisanja ustavnih odredbi o federalnom ombudsmanu.

7. Skupština duboko žali što, i više od godinu dana nakon općih izbora održanih 3. oktobra 2010. godine za sve nivoe vlasti osim općinskog, još uvijek nije uspostavljeno Vijeće ministara. Uprkos ozbiljnoj ekonomskoj i finansijskoj situaciji u Bosni i Hercegovini, vođe šest glavnih političkih stranaka su nastavili cjenkanje oko etničke raspodjele mjesta u Vijeću ministara, to je trajalo sve do 28. decembra 2011. godine, kada su konačno postigli sporazum, posebno u vezi imenovanja Hrvata iz HDZ-a (Hrvatska demokratska zajednica) na mjesto predsjedavajućeg Vijeća ministara.

8. Skupština prima k znanju da je tročlano Predsjedništvo, 5. januara 2012. godine, predložilo kandidata na mjesto predsjedavajućeg Vijeća ministara i da ga je Predstavnički dom potvrdio 12. januara. Novi predsjedavajući, Hrvat iz HDZ-a, sada mora hitno završiti popunjavanje Vijeća ministara, kako bi zemlju vratio na pravi kolosijek.

9. Skupština smatra da se mora poštovati demokratska volja građana i da demokratski izabrane institucije, kao što su Parlamentarna skupština i tročlano Predsjedništvo, ne bi više smjele dobijati upute vođa političkih stranaka, nego bi trebale funkcionirati prema četverogodišnjem mandatu koji su im dali građani. Skupština očekuje od Vijeća ministara da odgovorno obavlja svoj rad te da prvenstveno vodi računa o interesima svih građana Bosne i Hercegovine, bez obzira na njihovu etničku pripadnost. Bez saradnje, usklađivanja i komunikacije između svih nivoa vlasti i svih političkih sudionika neće biti moguće ostvariti napredak.

10. Također, Skupština naglašava važnost pune saradnje Bosne i Hercegovine sa Vijećem Evrope. To zahtijeva aktivno učešće predstavnika Bosne i Hercegovine u raznim tijelima i institucijama Vijeća. Nažalost, već skoro 10 godina Predsjedništvo nije u stanju da imenuje kandidate na ključne pozicije u Venecijanskoj komisiji, Evropskom komitetu za sprečavanje mučenja i neljudskog i ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja (CPT), Evropskoj komisiji za borbu protiv rasizma i netolerancije (ECRI), u tijela Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, itd. Također, Predsjedništvo do 10. novembra 2012. godine treba poslati listu kandidata za mjesto sudije u Evropskom sudu za ljudska prava, pošto se trenutna sutkinja povukla prije isteka svog mandata. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine također treba pod hitno izabrati predsjedavajućeg nacionalne delegacije u Skupštini.

11. Također, Skupština jako žali zbog dugog konstituisanja dvaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine: Predstavnički dom je tek počeo s radom pred kraj maja 2011. godine, a Dom naroda početkom juna 2011. godine. Time je značajno usporeno usvajanje nekih zakona poput zakona o popisu stanovništva i zakona o državnoj pomoći, što su zahtjevi iz Sporazuma o evropskom partnerstvu između Bosne i Hercegovine i Evropske unije.

12. Skupština poziva vlasti Bosne i Hercegovine da što što je moguće prije usvoje amandmane na Izborni zakon kako bi se stvorili mehanizmi za sankcioniranje neustavnog ponašanja nekih kantonalnih skupština, čime je bilo blokirano konstituisanje državnog Doma naroda, tako što one nisu blagovremeno dostavile imena delegata u Doma naroda Federacije, koji potom dostavlja imena delegata Domu naroda na državnom nivou.

13. Tokom održavanja redovnog zasjedanja Skupštine u aprilu 2012. godine, obilježit će se deset godina od prijema Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope. Sadašnja situacija koči završetak prijeko potrebnih reformi u ključnim oblastima, kao što su demokratske institucije, vladavina prava i ljudska prava i usporava napredak države na putu ka euroatlantskim integracijama. Skupština primjećuje da je od 2006. godine učinjen veoma mali napredak u ispunjavanju ključnih obaveza Bosne i Hercegovine prema Vijeću Evrope.

14. Kako bi se okončale stalne blokade i sukobljavanja, Skupština ponovno poziva vlasti Bosne i Hercegovine i ključne političke aktere da preuzmu oadgovornost, prekinu sa opstrukcijama i rade konstruktivno na nivou državnih institucija.

15. Skupština donosi odluku da će pažljivo pratiti situaciju u Bosni i Hercegovini i da će bilježiti svaki postignuti napredak u provođenju ove i prethodnih rezolucija i da će, ukoliko to bude potrebno, predložiti dalje mjere koje treba poduzeti. Ukoliko se ne postigne napredak o pitanjima navedenim u ovoj rezoluciji prije 15. marta 2012. godine, Skupština će na svom aprilskom zasjedanju razmotriti sve mjere koje budu neophodne, to će biti u vrijeme obilježavanja desete godišnjice prijema Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope.